EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 03 21
COM(2022) 116 final

2022/0081 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi rengiantis Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos šalių konferencijos 19-ajam susitikimui (CITES CoP 19)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi rengiantis 19-ajam Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos šalių konferencijos susitikimui, dėl numatomų Konvencijos priedėlių pakeitimų.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencija

Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (toliau – Konvencija arba CITES) tikslas – apsaugoti laukinius gyvūnus ir augalus nuo pernelyg didelio naudojimo vykdant tarptautinę prekybą. Konvencija įsigaliojo 1975 m. liepos 1 d.

Europos Sąjunga ir visos jos valstybės narės yra Konvencijos šalys[1].

2.2. Konvencijos šalių konferencija

Pagal Konvencijos XI straipsnį įsteigta Šalių konferencija (CoP) yra Konvencijos valdymo organas. CoP renkasi kas 2–3 metus, kad apžvelgtų Konvencijos įgyvendinimą. Visų pirma, kalbant apie šio pasiūlymo tikslus, CoP svarsto ir priima pasiūlymus, kuriais iš dalies keičiami Konvencijos I ir II priedėliuose pateikti nykstančių gyvūnų ir augalų rūšių sąrašai.

2.3. Numatomi Šalių konferencijos sprendimai

2022 m. lapkričio 14–25 d. savo 19-ajame susitikime (CoP19) Šalių konferencija turi priimti sprendimus dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti CITES priedėlius (pasiūlymai dėl įtraukimo į priedėlius). Konkrečių rūšių (jų grupių) įtraukimo į priedėlius tikslas – stebėti ir reguliuoti (II priedėlis) arba apskritai drausti (I priedėlis) komercinę prekybą tų rūšių egzemplioriais.

Priedėliai yra neatsiejama Konvencijos dalis, todėl jie yra teisiškai privalomi. Remiantis Konvencijos XV straipsnio 1 dalies c punktu, CoP priimti pakeitimai įsigalioja praėjus 90 dienų po CoP uždarymo.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Pagal Konvencijos XV straipsnio 1 dalį bet kuri šalis gali siūlyti CoP19 apsvarstyti I arba II priedėlio pakeitimus. Siūlomo pakeitimo tekstas Konvencijos sekretoriatui turi būti pateiktas bent prieš 150 dienų iki susitikimo, t. y. iki 2022 m. birželio 17 d.

Be to, pagal Konvencijos XVI straipsnį bet kuri šalis gali pateikti sekretoriatui rūšių, kurias ji reguliuoja jos jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje, siekdama apriboti jų naudojimą ar visai neleisti jų naudoti, ir kurių prekybos kontrolei būtinas kitų šalių bendradarbiavimas, sąrašą. Tokį prašymą galima pateikti bet kuriuo metu, tačiau CITES šalių konferencijos rezoliucijos Conf. 9.25 (Rev. CoP18) 3 punkte rekomenduojama, kad šalis, ketinanti įtraukti kokią nors rūšį į III priedėlį, praneštų sekretoriatui apie savo ketinimą bent prieš 3 mėnesius iki Šalių konferencijos susitikimo. Taip siekiama užtikrinti, kad jis įsigaliotų tą pačią dieną kaip ir susitikime priimti I ir II priedėlių pakeitimai.

[1] 2015 m. kovo 6 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/451 dėl Europos Sąjungos prisijungimo prie Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES) (OL L 75, 2015 3 19, p. 1–3).

Jei pasiūlymai dėl įtraukimo į priedėlius bus priimti, jie gali turėti poveikį ES taisyklėms, nes dėl jų reikės iš dalies pakeisti atitinkamus Sąjungos teisės aktus, visų pirma Tarybos reglamento (EB) Nr. 338/97[2] priedą, kuriame turi atsispindėti Konvencijos priedėlių pakeitimai. Taigi bus nustatyti apribojimai, taikomi rūšių, susijusių su tais pakeitimais, įvežimui į ES, išvežimui iš jos ir prekybai joje. Panašią teisinę galią turi ir pagal Konvencijos XVI straipsnį teikiamas prašymas.

ES valstybių narių ir Komisijos ekspertai svarstė skirtingas taksonomines grupes siekdami nustatyti rūšis, kurioms dėl tarptautinės prekybos gresia pavojus ir todėl jos galėtų atitikti įtraukimo į vieną iš CITES priedėlių kriterijus, kad Sąjunga galėtų pateikti pasiūlymus ir prašymus dėl šių rūšių įtraukimo į sąrašą CoP 19. Atsižvelgiant į tuos svarstymus, siūlomame Tarybos sprendime pateikiama 12 pasiūlymų dėl rūšių įtraukimo į CITES I arba II priedėlius projektų.

Vieną rūšį (*Cuora galbinifrons*) siūloma perkelti iš CITES II priedėlio į I priedėlį, atsižvelgiant į CITES gyvūnų komiteto išvadą, kad ši rūšis atitinka įtraukimo į I priedėlį kriterijus[3], kaip apibrėžta CITES II straipsnio 1 dalyje, t. y. kad rūšiai gresia išnykimas ir prekyba jai daro įtakos.

Kituose vienuolikoje pasiūlymų siūloma, kad, laikantis Konvencijos II straipsnio 2 dalyje nustatytų kriterijų ir papildomų CoP rezoliucijoje 9.24 (Rev. CoP17) pateiktų rekomendacijų, į CITES II priedėlį būtų įtrauktos naujos atskiros rūšys ar rūšių grupės (pateiktos pagal aukštesnį taksonominį rangą). Kiekvienu atveju šis vertinimas grindžiamas moksline literatūra ir kitais mokslinės informacijos šaltiniais, įskaitant rūšių skirstymą į kategorijas pagal Tarptautinės gamtos apsaugos sąjungos (IUCN) sudarytą Raudonąją nykstančių rūšių knygą, taip pat prekybos duomenimis (jei jų yra), gautais iš CITES prekybos duomenų bazės, ir konkrečių šalių informacija apie rūšių apsaugos būklę ir esamas apsaugos priemones.

Šie pasiūlymų dėl įtraukimo į priedėlius projektai buvo svarstomi valstybių narių CITES valdymo institucijų ekspertų grupės posėdžiuose ir valstybių narių mokslo institucijų, atsakingų už CITES, atstovų *ad hoc* susitikime. Pagal CoP rezoliuciją 9.24 (Rev. CoP17) Komisija taip pat konsultavosi su rūšių, kurias ketinama įtraukti į priedėlius, paplitimo valstybėmis. Komisija siekė išsiaiškinti jų nuomonę dėl galimo įtraukimo į priedėlius pagal Konvenciją, paragino jas pasidalyti atitinkama moksline informacija, o tais atvejais, kai paplitimo valstybės pritarė pasiūlymui dėl įtraukimo į priedėlius, paragino jas prisijungti prie ES teikiant pasiūlymą sekretoriatui. 2022 m. pavasarį planuojama surengti specialius susitikimus su ES suinteresuotaisiais subjektais ir trečiųjų šalių atstovais dėl galimų ES pasiūlymų dėl įtraukimo į priedėlius.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

---

[2] 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą (OL L 61, 1997 3 3, p. 1–134).

[3] 2015 m. įvykusio 28-ojo Komiteto posėdžio protokolo 20.3.8 punktas, https://cites.org/sites/default/files/eng/com/ac/28/E-AC28-SumRec.pdf.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“[4].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Šalių konferencija yra įsteigta susitarimu, būtent CITES.

CITES I ir II priedėlių pakeitimai, dėl kurių CoP turi priimti sprendimą, yra teisinę galią turintys aktai. Iš dalies pakeisti priedėliai yra neatskiriama Konvencijos dalis, todėl jie bus privalomi pagal tarptautinę teisę.

Nors su III priedėliu susijusiam pranešimui nebūtinas CoP sprendimas, nuoseklumo sumetimais tikslinga jį įtraukti į šį sprendimą, nes III priedėlio pakeitimai taip pat turi įtakos Tarybos reglamentui (EB) Nr. 338/97.

Priedėlių pakeitimais Konvencijos institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

Atsižvelgiant į tai, kad numatomu aktu siekiama kelių tikslų arba jį sudaro kelios dalys, kurie (-ios) yra neatsiejamai susiję (-ios) ir nė vienas (-a) iš jų nėra tik papildomas (-a), sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas išimties tvarka turės apimti įvairius atitinkamus teisinius pagrindus.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Numatomais CoP sprendimais siekiama aplinkos ir prekybos sričių tikslų ir juos sudaro šių sričių dalys. Šie numatomo akto elementai yra neatsiejamai susiję ir nė vienas iš jų nėra papildomas kito atžvilgiu.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas apima šias nuostatas: 192 straipsnio 1 dalį ir 207 straipsnio 3 dalį bei jo 4 dalies pirmą pastraipą.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis ir 207 straipsnis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

[4] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

2022/0081 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi rengiantis Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos šalių konferencijos 19-ajam susitikimui (CITES CoP 19)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį ir 207 straipsnio 3 dalį bei 4 dalies pirmą pastraipą kartu su jos 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2015 m. kovo 6 d. Tarybos sprendimu (ES) 2015/451[5] Sąjunga prisijungė prie 1975 m. liepos 1 d. įsigaliojusios Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (toliau – Konvencija);

(2) pagal Konvencijos XI straipsnio 3 dalį Šalių konferencija gali, *inter alia*, priimti sprendimus iš dalies pakeisti Konvencijos I ir II priedėlius;

(3) be to, pagal Konvencijos XVI straipsnį bet kuri šalis gali pateikti sekretoriatui rūšių, kurias ji reguliuoja jos jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje, siekdama apriboti jų naudojimą ar visai neleisti jų naudoti, ir kurių prekybos kontrolei būtinas kitų šalių bendradarbiavimas, sąrašą;

(4) 2022 m. lapkričio 14–25 d. vyksiančiame 19-ajame Konvencijos šalių susitikime bus priimtas sprendimas dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti CITES I ir II priedėlius. Šalys turi pateikti tokius pasiūlymus Konvencijos sekretoriatui iki 2022 m. birželio 17 d.;

(5) pasiūlymus dėl rūšių įtraukimo į III priedėlį, kuriems Šalių konferencijos sprendimas nebūtinas, vis dėlto reikia pateikti bent prieš 3 mėnesius iki vieno iš jos susitikimų;

(6) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi dėl Šalių konferencijai pateiksimų pasiūlymų dėl įtraukimo į priedėlius, kadangi tie priedėlių pakeitimai Sąjungai bus privalomi;

(7) siūloma pozicija, kurios turi būti laikomasi teikiant Šalių konferencijai svarstyti pasiūlymus dėl įtraukimo į priedėlius, yra grindžiama ekspertų atlikta jų pagrįstumo analize, atsižvelgiant į Konvencijoje nustatytus kriterijus ir patikimiausius turimus mokslinius duomenis. Šie duomenys patvirtina šiame sprendime pateiktus pasiūlymus dėl konkrečių rūšių įtraukimo į priedėlius, siekiant užtikrinti, kad prekyba atitinkamų rūšių egzemplioriais nekeltų grėsmės jų išlikimui laukinėje gamtoje,

[5] OL L 75, 2015 3 19, p. 1–3.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos pasiūlymai dėl CITES priedėlių pakeitimų, kurie turi būti pateikti Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos šalių konferencijos 19-ajame susitikime, išdėstyti 1 priede.

2 straipsnis

Sąjungos pasiūlymas dėl įtraukimo į CITES III priedėlį, kuris turi būti pateiktas Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos šalių konferencijos 19-ajame susitikime, išdėstytas 2 priede.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas